

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 29. Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens vegvesen - veganlegg

SETESDALSKE POSTVEG - FÅNEFJELL

Kommune:

4220 Bygland

Askeladden-ID:

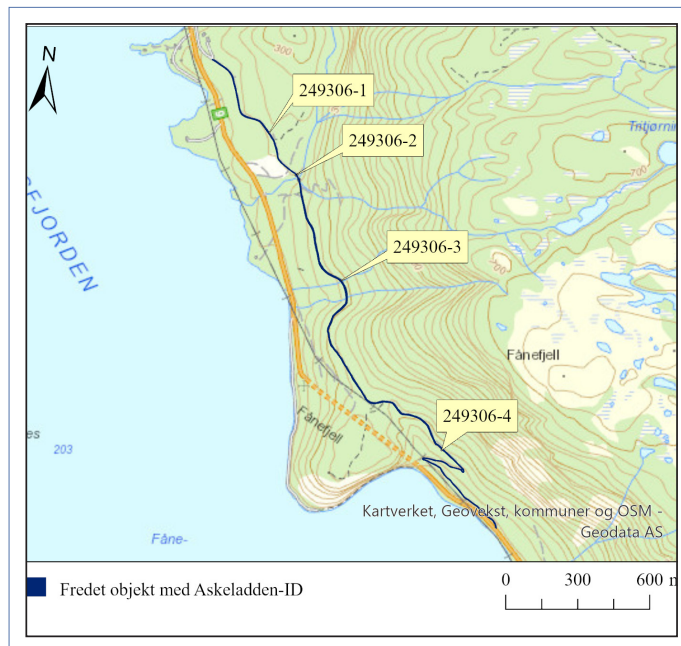
249306

Vegnummer:

Nedlagt veg

**Referanse til
landsverneplan:**

48

Omfang fredning

Navn	Datering	Askeladden-ID	Koordinater fra/ Brutus-ID Euref 89, UTM 33	Koordinater til/ senter Euref 89, UTM 33
Setesdalske post-veg	1842	249306-1	X: 85543 Y: 6539035	X: 86725 Y: 6537083
Nautedalsåni bru	1850	249306-2		X: 85899 Y: 6538544
Djupedalsåni bru	1842	249306-3		X: 86077 Y: 6538114
Setesdalske post-veg - milepæl	1855	249306-4		X: 86499 Y: 6537408

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 29. Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens vegvesen - veganlegg

Fredning lokalitet

Omfang:	Fredningen omfatter vegstrekningen med tilhørende konstruksjoner som nevnt ovenfor.
Formål:	<p>Formålet er å sikre og bevare vegen som et eksempel på en autentisk strekning av Setesdalske postveg. Strekningen er representativ for hvordan de eldste kjørevegene i bratt terreng ble utformet på midten av 1800-tallet.</p> <p>Fredningen skal sikre og bevare vegens karakter, samt opplevelsen av vegen i landskapet.</p>
Begrunnelse:	<p>Vegstrekningen over Fånefjell fra 1842 er en opprinnelig parsell av den "Sæterdalske hovedvei - Postveien". Vegen er representativ for veger bygget på midten av 1800-tallet, anlagt med mest mulig rette linjer gjennom landskapet etter inspirasjon fra fransk vegbygging på 1700-tallet. Dette medførte at vegen har bratte bakker over fjellet. Omleggingen av vegen etter et ras ivaretok et behov for å moderere den bratteste stigningen, som var et problem grunnet økende bruk av vognkjøretøy.</p> <p>Setesdalske postveg - Fånefjell er et eksempel på veg i bratt og rasutsatt terreng, bygget i 1842, og vegen har høy samferdselshistorisk verdi. Vegen inngår i et vegmiljø med fire generasjoners veger som gir området en veghistorisk tidsdybde.</p>

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 29. Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens vegvesen - veganlegg

SETESDALSKE POSTVEG

Koordinater:

X: 85543 Y: 6539035 - X: 86725 Y: 6537083

Veg-/brunummer (Brutus-ID):

Nedlagt veg

Datering:

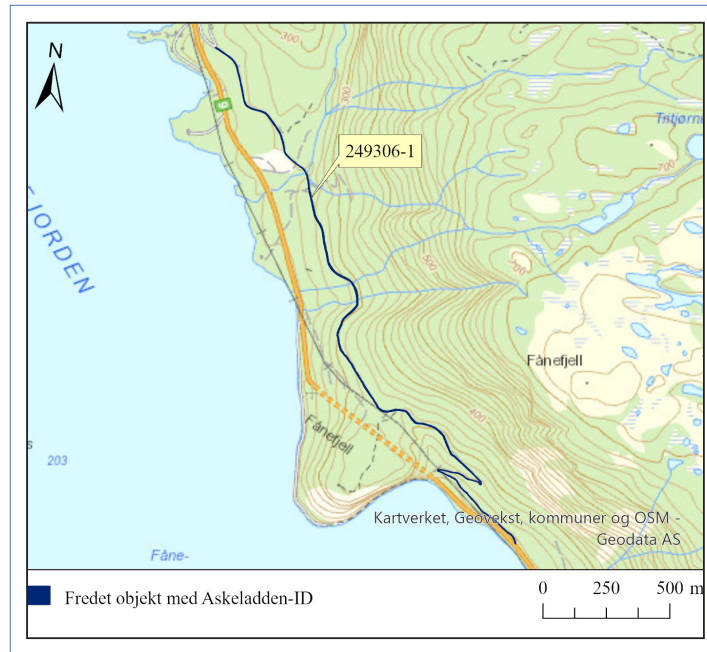
1842

Askeladden-ID:

249306-1

Referanse til landsverneplan:

48a

Fredning enkeltminne

Omfang: Fredningen omfatter vegens linjeføring og vegprofil med skråningsutslag.

Vegens linjeføring er definert av vegens horisontal- og vertikalkurvatur. I vegprofilet inngår over- og underbygning med vegbredde, vegmurer, grøfter og stikkrenner. Fredningen omfatter også vegrelaterte elementer som stabbestein og vanntrau. Skråningsutslaget omfatter den delen av sideterrenget som har vært endret som følge av anleggets tilpasning til det naturlige terrenget.

Formål: Formålet er å sikre og bevare vegens linjeføring og karakter som eksempel på en opprinnelig strekning av Setesdalske postveg.

Fredningen skal sikre og bevare vegprofilet med over- og underbygning inklusiv vegbredde, vegmurer, stabbesteiner, vanntrau, stikkrenner og grøfter. Fredningen skal også sikre vegens tilpasning til landskapet med skjæringer og fyllinger.

Begrunnelse: Setesdalske postveg fra 1842 er representativ for hvordan de eldste kjørevegene ble anlagt og bygget i bratt terreng på midten av 1800-tallet. Postvegen er anlagt over Fånefjell etter det franske vegbyggingsprinsippet for kjøreveger. Karakteristisk er at vegen ble lagt etter en rettst mulig linje, noe som medførte bratte stigninger. Vegen har flere høye natursteinsmurer, og er skåret inn i terrenget ved sprenging og fjerning av løsmasse noen steder. Vanntrauet bidrar til å sette strekningen inn i en kulturhistorisk sammenheng, hvileplasser med mulighet for ferskt drikkevann for hester var viktig i bratte bakker.

Etter et ras i 1870 ble vegen lagt om og fikk slakere stigning ved at vegen ble lagt i to krappe svinger. Setesdalske postveg har høy samferdselshistorisk verdi.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 29. Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens vegvesen - veganlegg

NAUTEDALSÅNI BRU

Koordinater:

X: 85899 Y: 6538544

Veg-/brunummer (Brutus-ID):

Nedlagt veg/bru

Datering:

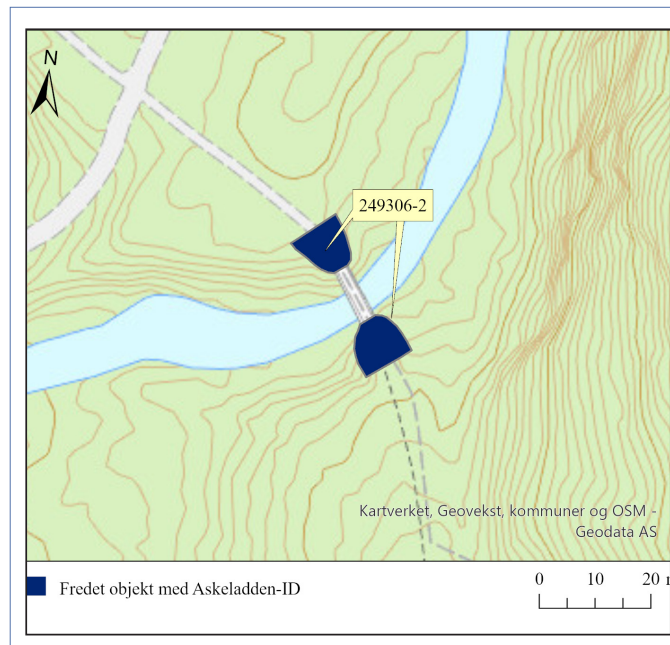
1850

Askeladden-ID:

249306-2

Referanse til landsverneplan:

48b

Fredning enkeltminne

Omfang:	Fredningen omfatter de to originale landkarene med hele konstruksjonen og sidemurer. Fredningen omfatter også landkarenes plassering i landskapet med tilpasninger til terrenget. Med terrengetilpasning menes den delen av sideterrenget som har vært endret som følge av landkarenes tilpasning til det naturlige terrenget. Fredningen omfatter ikke den nyere trebrua.
Formål:	Formålet er å sikre og bevare landkarene etter den opprinnelige brua som en del av vegen.
Begrunnelse:	Nautedalsåni bru fra 1850 representerer den opprinnelige brua gjennom landkarene av tørrmurt naturstein. Landkarene med sidemurer har kunnskapsverdi.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 29. Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens vegvesen - veganlegg

DJUPEDALSÅNI BRU

Koordinater:

X: 86077 Y: 6538114

Veg-/brunummer (Brutus-ID):

Nedlagt veg/bru

Datering:

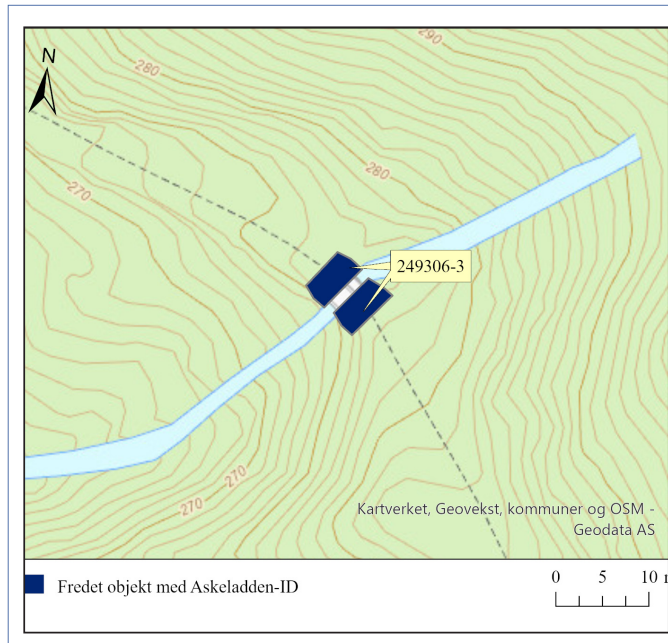
1842

Askeladden-ID:

249306-3

Referanse til landsverneplan:

48c

Fredning enkeltminne

- Omfang:** Fredningen omfatter de to originale landkarene med hele konstruksjonen og sidemurer.
- Fredningen omfatter også landkarenes plassering i landskapet med tilpasninger til terrenget. Med terrengetilpasning menes den delen av sideterrenget som har vært endret som følge av landkarenes tilpasning til det naturlige terrenget.
- Fredningen omfatter ikke den nyere trebrua.
- Formål:** Formålet er å sikre og bevare landkarene etter den opprinnelige brua som en del av vegen.
- Begrunnelse:** Djupedalsåni bru fra 1842 representerer den opprinnelige brua gjennom landkarene av tørrmurt naturstein. Landkarene med sidemurer har kunnskapsverdi.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 29. Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens vegvesen - veganlegg

SETESDALSKE POSTVEG - MILEPÆL

Koordinater:

X: 86499 Y: 6537408

Veg-/brunummer (Brutus-ID):

-

Datering:

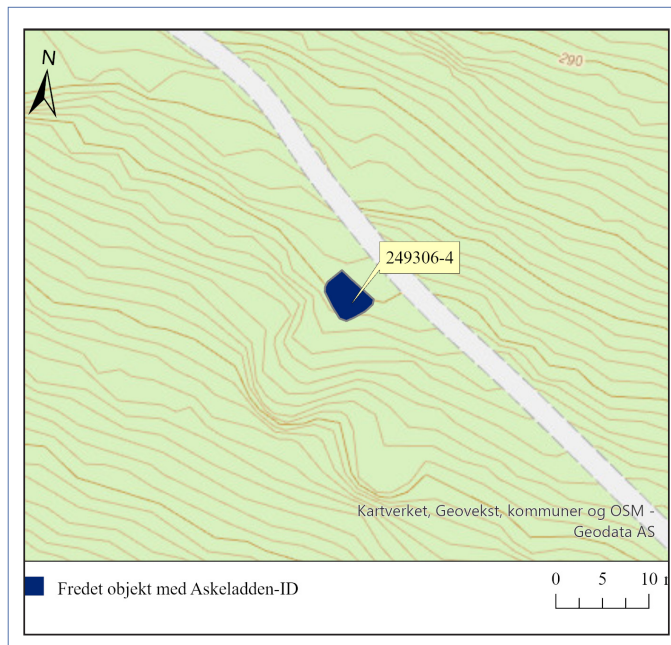
1855

Askeladden-ID:

249306-4

Referanse til landsverneplan:

48d

Fredning enkeltminne

Omfang:	Fredningen omfatter milepælen med fundament.
Formål:	Formålet er å sikre og bevare den originale milepælen med utforming, materialbruk og inskripsjon, samt fundamentering og plassering i landskapet. Formålet er videre å sikre sammenhengen mellom milepælen og Setesdalske postveg.
Begrunnelse:	Setesdalske postveg - milepæl fra 1855 er plassert tett ved Setesdalske postveg, og er et eksempel på vegrelaterte elementer som var typisk på 1800-tallet. Milepælen er i støpejern og angir avstanden fra Christiania og årstall for oppføring. Milepælen har en utforming og design som er unik i forhold til andre milepæler og har samferdselshistorisk verdi.